	Enobobenski snemljivi vitli za občasno delo v gozdu	Dvobobenski vgrajeni vitli za spravilo večjih količin lesa
⊕	• se hitro in enostavno priklapljajo in odklapljajo preko tritočkovnega sistema so cenovno dostopni • se enostavno (ponavadi mehansko) upravljajo	• koristno obtežujejo zadnjo os, saj so vgrajeni tik za sedežem • dosegajo visoke učinke • omogočajo varno upravljanje iz traktorske kabine ali od zunaj z daljinskim upravljalcem
⊖	• zaradi težišča, ki je pomaknjeno nazaj, se prednji del traktorja bolj dviguje • manjša varnost upravljanja	• so dragi

Vitli so običajno mehanski ali hidravlični, s potezno močjo od 3–8 t, glede na moč traktorja. Vedno bolj se uveljavljajo vitli z daljinskim upravljanjem!

Žična vrv

• Vrv naj bo na boben vitla prosto navita in ne fiksirana. • Ko je raztrganih več kot 10 % žičk na tekoči meter vrvi, moramo vrv zamenjati ali skrajšati • Na bobnu naj bo vedno vsaj 20 m vrvi. • Vrv se ne sme navijati pod ostrim kotom, vklinjati ali križati in ne sme delati zank ter ne sme drseti preko skal ali po drugi vrvi.

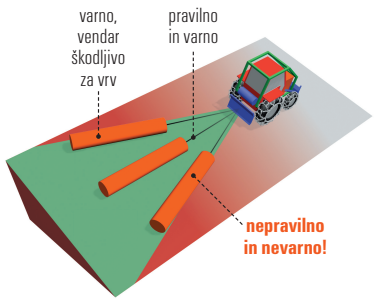

Drsnik z zaporo in poveznico

• Na vsaki vrvi naj bo 3–5 drsnikov s poveznicami, ki omogočajo enostavno pripenjanje, privlačevanje in odpenjanje bremena.

Odpiralni škripec

• V primeru, da moramo breme preusmeriti ali da teža bremena presega potezno moč vitla, uporabimo škripec. • Premer in žleb škripca naj ustrezata dimenzijam in tipu vrvi. Škripec pritrdimo na drevo s posebnim zaščitnim pasom, da ne poškodujemo lubja.

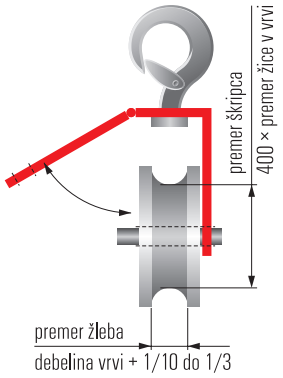

ZAVOD za GOZDOVE SLOVENIJE

Večna pot 2, 1001 Ljubljana
T: (01) 470 00 50 • F: (01) 423 53 61 • www.zgs.gov.si

• Izdal in založil Zavod za gozdove Slovenije • Urednik: spec. Jurij Beguš
• Avtor besedila: Janez Slavec • Ilustracije in oblikovanje: Studio Ajd, Dobravlje
• Tisk: Abakos, Cerknica • Naklada: 10.000 izvodov • 2006

ZAVOD za GOZDOVE SLOVENIJE

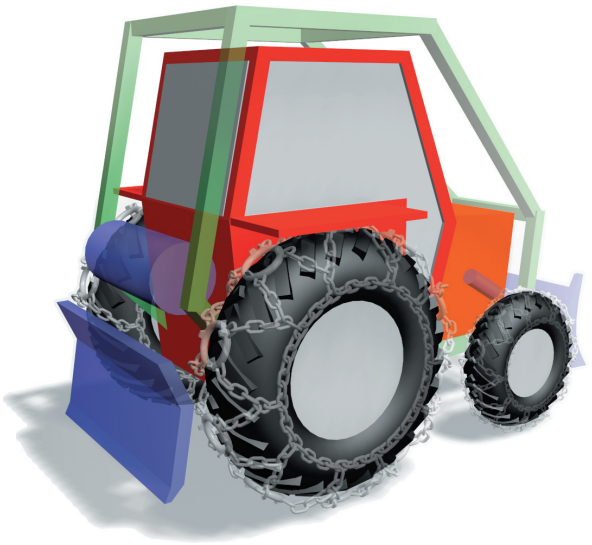

VARNO DELO V GOZDU

Spravilo lesa

primerne lastnosti in oprema traktorja

Za spravilo lesa v zasebnih gozdovih
se večinoma uporabljajo razni **kmetijski** traktorji,
ki so za tovrstno opravilo bolj ali manj primerni.

Traktor in dodatna oprema za spravilo lesa
morata biti brezhibna, atestirana, tehnične lastnosti
pa čimbolj podobne poklicnim gozdarskim traktorjem.

Varnostno-klimatska kabina
mora zdržati vse pritiske ob prevrnitvi, obenem pa ščititi voznika pred zunanjimi vplivi. Biti mora atestirana in pravilno vpeta v osnovno konstrukcijo.

Vitel za privlačevanje lesa poveča učinkovitost stroja in varnost dela.

Zadnja naletna deska
služi za zaščito pred naletom hlodov in za stabilizacijo traktorja med privlačevanjem.

Kolesne verige
(na vseh kolesih) povečajo oprijemljivost koles in s tem vlečno moč traktorja, obenem pa zmanjšajo obrabo gum. Povečata se učinek in varnost dela, zmanjša pa poraba goriva.

Plašči morajo imeti grob profil in več plasti platen. Robovi platišč naj bodo ojačani.

Vzdolžne sani ščitijo motor in menjalnik pred mehanskimi poškodbami in zmanjšujejo možnost lomov.

Prednja rampna (poravnalna) **deska**
dodatno obteži prednji del traktorja, obenem pa služi za umik oziroma poravnavanje lesa.

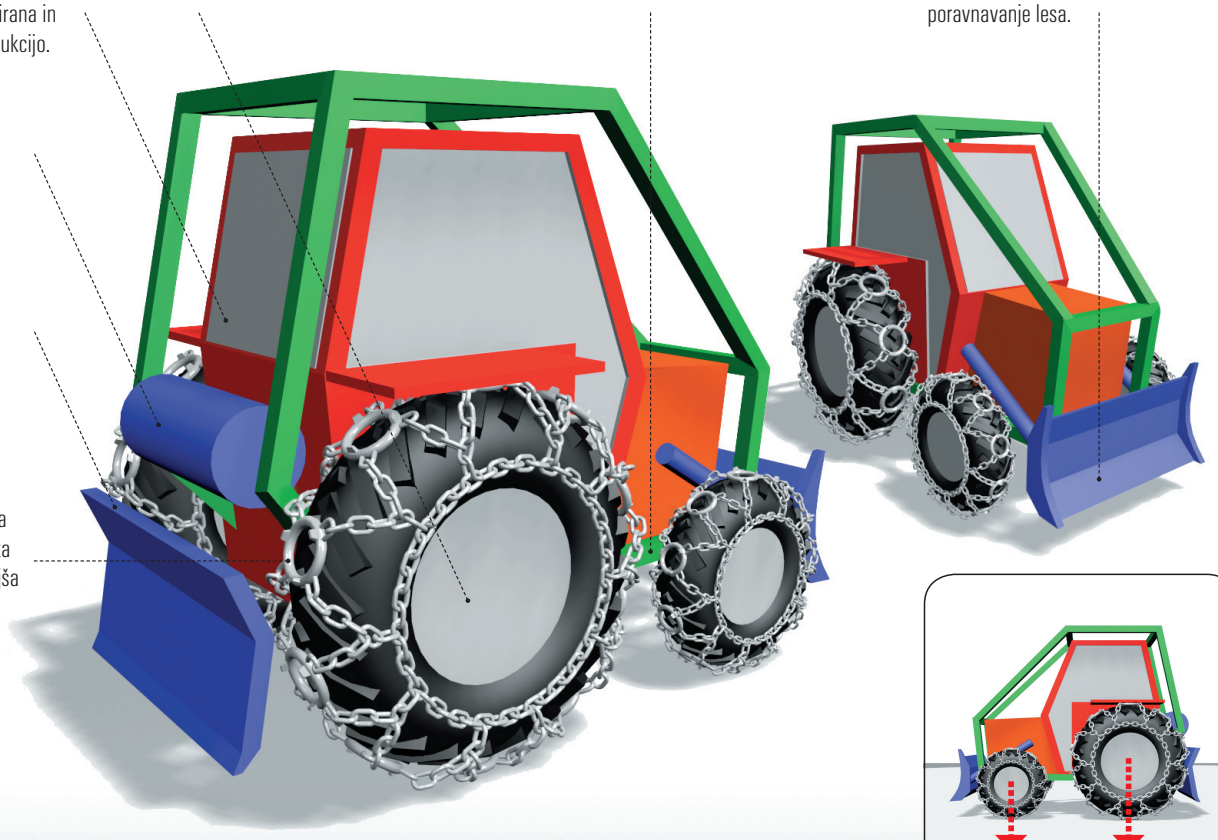

Sedež mora biti vzmetno dušen in nastavljiv po dolžini in višini ter po možnosti ogrevan.

Prenosi oziroma vsi vrtljivi deli (priključna gred, kardan, veriga, zobniki) morajo biti zaščiteni.

Težišče traktorja naj bo, ob primerno visokem **prostem prehodu** (klirens), zaradi bočne stabilnosti čim nižje

Priporočljiv je **pogon** na vsa štiri kolesa (obe osi) z zaporo diferenciala.

Moč traktorja
naj bo okoli 45 kW.

Uporabljajmo križno pletene **žične vrvi** z jeklenim jedrom, konstrukcije 6 × 19 ali 6 × 26 in ustrezne dimenzije glede na potezno moč vitla.

Traktor naj ima **hidravlični volan**.

Porazdelitev lastne teže
opremljenega traktorja naj bo 1/2-2/3 spredaj, 1/3-1/2 zadaj. Po potrebi prednji del dodatno obtežimo.